

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему «Дизайн-проект хабу для внутрішньо переміщених осіб»

Виконав: студент __4__ курсу,
групи __4Д3__
спеціальності

____022 Дизайн____
(шифр і назва спеціальності)

____Шевченко М.О.____
(прізвище та ініціали)

Керівник ____Сандік О.П.____
(прізвище та ініціали)

Рецензент ____Базилюк Е.В.____
(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2026 р.

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет Інформаційних технологій та дизайну

Кафедра Дизайну

Освітній ступінь Бакалавр

Спеціальність 022 Дизайн

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

ПОЛІТАЄВА Г.Н.

“ ” 2026 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Шевченко Марія Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Дизайн-проект хату для внутрішньо переміщених осіб

керівник роботи старший викладач Сандік Олена Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “23”січня 2026 року
№#105-с

2. Строк подання студентом роботи 15.06.2026 р.

3. Вихідні дані до роботи пояснювальна записка, плакати (Зшт. 70x90 см.)

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

Вступ; Розділ 1. Аналіз об'єкту проектування; Розділ 2. Аналіз аналогового середовища; Розділ 3. Проектна пропозиція; Розділ 4. Охорона праці; Загальні висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Плакати формату PDF розмір 70x90 см 3
шт.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Основний розділ	Сандік О.П.	1.04.	2.06.
Нормоконтроль	Сандік О.П.	10.04	10.06
Охорона праці	Кузнецов С.І.	20.04	1.06

7. Дата видачі завдання 01.04.2026**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз тематики дипломної роботи	01.04 – 04.04	виконано
2	Розробка вступної частини	07.04 – 11.04	виконано
3	Аналіз аналогів і прототипів	11.04 – 16.04	виконано
4	Визначення концепції простору для ВПО	16.04 – 28.04	виконано
5	Проектування основної проєктної частини дипломної	28.04 – 11.05	виконано
6	Створення візуальної частини проєкту	10.05 – 24.05	виконано
7	Написання третього розділу	24.05 – 28.05	виконано
8	Редагування та завершення пояснювальної записки , узгодження всіх правок	28.05 – 22.06	виконано

Студент _____ Шевченко М.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)Керівник роботи _____ Сандік О.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Шевченко М.О. Дизайн-проект хабу для внутрішньо переміщених осіб. – Рукопис.

Робота на здобуття освітнього ступеню бакалавра за спеціальністю 022 Дизайн. Херсонський національний технічний університет. Хмельницький, 2026 р.

Темою роботи є «Дизайн-проект хабу для внутрішньо переміщених осіб».

Перший розділ розглядає різний тип простору як сучасне середовище для різних потреб, саме головне визначено особливості його проектування з урахуванням потреб внутрішньо переміщених осіб, для яких важливими є гнучкість, доступність та психологічний комфорт середовища. Також проаналізовано принципи функціонально-планувальної організації такого простору.

Другий розділ містить аналіз вже існуючих центрів, їхніх планувальних та дизайнерських рішень. Проведено аналіз для визначення ефективних підходів для подальшого використання у проєкті.

Третій розділ описує створення дизайну з сформованою ідеєю простору, підібрано стиль. Матеріали, кольори, продумане зручне зонування для користувачів.

Четвертий розділ містить питання охорони праці, організація освітлення в спальній кімнаті а також розрахунок комбінованого освітлення.

Ключові слова: дизайн, ВПО, організація, матеріали, комфорт, концепція, стилізація, зонування простору.

ABSTRACT

Shevchenko M.O. Design project of the hub for internally displaced persons. – Manuscript.

Work for the educational degree of bachelor in the specialty 022 Design.

Kherson National Technical University. Khmelnytskyi, 2026

The topic of the work is "Design project of a hub for internally displaced persons".

The first chapter considers different types of space as a modern environment for different needs, the most important thing is to determine the peculiarities of its design taking into account the needs of internally displaced persons, for whom flexibility, accessibility and psychological comfort of the environment are important. The principles of functional and planning organisation of such a space are also analysed.

The second section contains an analysis of existing centres, their planning and design solutions. An analysis was carried out to determine effective approaches for further use in the project.

The third chapter describes the creation of a design with a formed idea of space, selected style. Materials, colours, well-thought-out convenient zoning for users.

The fourth chapter contains issues of labour protection, the organisation of lighting in the bedroom, as well as the calculation of combined lighting.

Key words: design, IDP, organisation, materials, comfort, concept, stylisation, zoning of space.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ	10
1.1. Соціальна роль хабів для внутрішньо переміщених осіб	10
1.2. Особливості формування просторів хабів	12
1.2.1. Проектні рішення хабів	14
1.2.2. Особливості зонування хабів	16
1.2.3. Аналіз колористичних та світлових рішень хабів	17
Висновки	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ АНАЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА	22
2.1. Світові приклади сучасних хабів.....	22
2.2. Приклади хабів в Україні	25
2.3. Етапи проектування інтер'єрів хабів	27
Висновки	28
РОЗДІЛ 3. ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ.....	29
3.1. Концепція дизайн-проєкту	29
3.2. Розробка функціонального зонування простору хабу.....	31
3.3. Стилiстичне рішення дизайну проєкта	33
Висновки	35
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ	36
4.1.Формування системи штучного освітлення спальної кімнати.....	36
4.2. Розрахунок комбінованого штучного освітлення.....	39
Висновки	40
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	42
ДОДАТКИ.....	44
Додаток А.....	45
Додаток Б	48
Додаток В	51
Додаток Д.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53

ВСТУП

Темою дипломної роботи є дизайн-проект хабу для внутрішньо переміщених осіб.

Хаб для внутрішньо переміщених осіб – це сучасний громадський простір, який створюється для навчання, роботи та спілкування людей у комфортних умовах. У зв'язку з новими життєвими обставинами такі користувачі часто потребують не лише робочого місця, а й середовища, яке допомагає швидше адаптуватися та відчувати стабільність.

Такий підхід дозволяє сформувати сучасний простір, який не лише виконує практичні функції, а й стає місцем підтримки та розвитку людей.

Актуальність теми. Через війну мільйони українців втратили домівки та звичне життя. Людині яка переїжджає в нове місто як ВПО, їй потрібно заново шукати роботу, вчитися або розвивати бізнес. Робити це в орендованій квартирі, де живе вся родина, практично неможливо. Завдяки правильному дизайну можна створити місце, яке допоможе людям зняти стрес, повірити в себе та адаптуватися на новому місці. Дизайн тут працює як інструмент підтримки та повернення до нормального життя.

Мета кваліфікаційної роботи – Розробка комплексного проекту сучасного, інклюзивного та функціонального місця, який адаптований під специфічні професії та потреби осіб ВПО.

Завдання кваліфікаційної роботи створення зручного та сучасного простору для внутрішньо переміщених осіб, де люди зможуть спілкуватись, навчатись, працювати, відпочивати та отримувати необхідну підтримку.

Об'єктом дослідження виступає проектування приміщення хабу.

Предметом дослідження є правила його планування, дизайн, меблі та кольори, які зроблять простір затишним.

Методи дослідження: Для розробки проекту хабу використовувалися такі методи:

– Історичний метод – дослідження того, як змінювались робочі

простори: від закритих кабінетів до сучасних відкритих та гнучких середовищ.

- Структурний метод – аналіз планування хабу та взаємозв'язку між усіма приміщеннями і зонами.

- Функціональний метод – вивчення того, як простір використовується для роботи, відпочинку, спілкування та проведення подій.

- Комплексний метод – поєднання дизайну, технічних рішень і функціональності для створення комфортного та цілісного простору.

Структура роботи обумовлена метою і актуальністю дослідження. Порядок розділів у роботі зроблений так, щоб крок за кроком розкрити тему – від теорії та аналізу потреб ВПО до планування кімнат і фінальних 3D-малюнків.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІЗ ОБ'ЄКТУ ПРОЕКТУВАННЯ

У першому розділі дипломної роботи висвітлюються потреби внутрішньо переміщених осіб, теоретичні основи які необхідні для проектування хабу. Розглядається сучасний формат просторів, їхні функціональні особливості та роль у міському середовищі.

1.1. Соціальна роль хабів для внутрішньо переміщених осіб

В Україні вперше термін «внутрішньо переміщена особа» з'явився у 2014 році у зв'язку з російсько-українською війною. Унаслідок бойових дій люди були змушені залишати тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей, а також Автономної Республіки Крим.

Станом на кінець січня 2023 року на обліку Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України перебувало близько 5 мільйонів внутрішньо переміщених осіб. Такі показники свідчать про значні соціальні наслідки війни: втрату домівок, вимушене переселення, розрив соціальних зв'язків, а також складні умови адаптації для дорослих і дітей, які були змушені покинути свої домівки.

У зв'язку з цим зростає соціальна напруга в суспільстві та збільшується навантаження на державний бюджет, оскільки держава виступає гарантом прав і свобод громадян і повинна забезпечувати належний рівень захисту та життєво необхідні умови для внутрішньо переміщених осіб.

Важливим напрямом є подолання бар'єрів у реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. Необхідно створити умови для розвитку потенціалу та підвищення рівня самостійності переміщених осіб, надати соціальні та культурні послуги [1].

Створення проєктів соціальних хабів (додаток А, рис. А.1) для внутрішньо переміщених осіб, виступають багатофункціональними

просторами підтримки, адаптації та взаємодії. Такі хаби спрямовані на забезпечення базових потреб людей, що опинилися у складних життєвих обставинах, а також на сприяння їхній соціальній інтеграції та відновленню активної життєвої позиції.

Соціальні хаби виконують важливу роль у забезпеченні доступу до інформаційних, адміністративних, психологічних та освітніх послуг. Вони створюють умови для комунікації між людьми, формування нових соціальних зв'язків і зменшення рівня ізоляції. Завдяки цьому такі простори стають не лише місцем отримання допомоги, але й середовищем підтримки та взаємодії.

Для ефективної роботи соціальних хабів особливо важливим є забезпечення базових та додаткових потреб людей, які звертаються за підтримкою. Насамперед це доступ до інформаційної та консультативної допомоги, що дозволяє швидко орієнтуватися в доступних послугах, правах і можливостях отримання підтримки.

Забезпечення психологічної допомоги, яка сприяє подоланню стресу, адаптації до нових умов та відновленню емоційної рівноваги. Окрім цього, значну роль відіграє доступ до освітніх і професійних можливостей, що допомагає людям розвивати навички, знаходити роботу та підвищувати рівень самостійності. Не менш важливим є створення умов для соціальної взаємодії та спілкування, що зменшує відчуття ізольованості та сприяє інтеграції в суспільне життя [2].

Однією з основних умов ефективного функціонування соціальних хабів є забезпечення доступності для всіх відвідувачів. Це передбачає формування безбар'єрного середовища, у якому кожна людина може вільно отримувати необхідні послуги незалежно від віку, фізичних можливостей чи соціального статусу. Важливим аспектом є як фізична доступність простору, так і зрозуміла організація інформації та зручність користування послугами.

У межах діяльності хабів надаються різні види допомоги, що охоплюють основні потреби відвідувачів. До них належить інформаційно-консультативна підтримка, яка допомагає орієнтуватися у доступних сервісах і можливостях.

Також важливими є соціально-побутова допомога, що включає супровід у вирішенні життєвих і адміністративних питань, юридична підтримка, яка сприяє захисту прав та оформленню документів, а також освітня й професійна допомога, спрямована на розвиток навичок і підвищення рівня самостійності [3].

1.2. Особливості формування просторів хабів

Гнучкий дизайн робочого простору адаптується до змінних потреб команди завдяки модульному плануванню, окремим зонам та технологічно підготовленій інфраструктурі – без необхідності дорогого ремонту. Ключові переваги: розумніше використання простору, нижчі витрати на ремонт, краща фіксація та швидша реакція на зростання або скорочення. Основні стратегії охоплюють зонування на основі активності, модульні меблі, інтеграцію технологій, акустику, освітлення та біофільний дизайн. Ефективні планування поєднують відкриті зони для співпраці з тихими зонами для зосередження уваги та приватними просторами для дзвінків

Зонування простору є розбиттям житлового простору на кілька зон, які відповідають основним потребам людини чи групи людей. Якщо раніше це було прерогативою професійних дизайнерів, коли такий прийом використовувався для вирішення складних завдань просторової організації, то тепер зонування стало доступним для кожного як декоративний прийом.

З основних плюси зонування:

Можливість перетворити одну кімнату на кілька. Однією з важливих переваг зонування є те, що ви можете реалізувати всі свої потреби завдяки функціональному поділу простору. Ви маєте можливість створити з однієї кімнати дві або навіть три: кабінет, спальню, куточок для читання, спортзал тощо.

З головні мінуси зонування:

Створення нефункціональних зон. Існує ризик додати в кімнату

надмірну кількість меблів і декору, що може призвести до втрати функціональності приміщення. Важливо уникати надмірної перевантаженості.

Підкреслення недоліків інтер'єру. В складних геометричних кімнатах зонування може виявити усі слабкі сторони архітектури і створити проблеми в оформленні. Інколи краще просто стилізувати частину приміщення за допомогою кольору чи форми, не вдаючись до зонування.

Зменшення відчуття простору. Зонування може призвести до заповнення приміщення зайвими стелажками, полицями і декоративними предметами, що зробить інтер'єр тісним та непридатним для комфортного проживання. В деяких випадках краще просто розділити приміщення на дві окремі кімнати [4].

Мета ергономіки – створити умови, в яких людина відчуватиме себе комфортно і зможе працювати без зайвого напруження та ризику для здоров'я.

Важливо створити комфортне робоче місце, яке підтримуватиме природне положення тіла та забезпечить ефективну роботу. Це досягається шляхом врахування анатомічних, фізіологічних і психологічних особливостей людини під час організації робочого середовища. Правильне розташування робочих місць, обладнання та предметів користування дозволяє зменшити зайві рухи, знизити втому та підвищити продуктивність праці.

Правильне формування просторової організації робочого середовища, що безпосередньо впливає на ефективність виконання завдань. Рациональне розміщення робочих місць, обладнання та необхідних елементів дозволяє зменшити зайві рухи, оптимізувати робочі процеси та знизити загальний рівень втоми. У результаті створюються умови, за яких людина може працювати більш зосереджено, без перевантаження та дискомфорту.

Ергономіка робочого місця – це інвестиція у здоров'я та комфорт. Дотримуючись простих правил, можна значно покращити самопочуття та підвищити ефективність роботи. Створіть для себе комфортні умови – і працюйте із задоволенням [5].

1.2.1. Проектні рішення хабів

Сучасний інтер'єр (додаток А, рис. А.2), дедалі більше орієнтується на гнучкість і адаптивність. Саме тому модульні меблі залишаються одним із ключових трендів в оформленні віталень. Вони дозволяють змінювати простір відповідно до потреб, способу життя та навіть настрою власників.

Модульні меблі (додаток А, рис. А.3) – це система окремих елементів (модулів), які можна комбінувати між собою у різний спосіб. Найпопулярніший приклад – модульні дивани, які складаються з кількох частин: кутових секцій, пуфів, прямих блоків.

Їх можна: переставляти, додавати або прибирати секції, змінювати конфігурацію залежно від ситуації [6].

Останнім часом дизайні все більше уваги приділяють стилю мід-сенчурі модерн (додаток А, рис. А.4). Прості, геометричні форми предметів покликані внести в інтер'єр гармонію та спокій. У виборі тканин переважають бежеві та ніжно-коричневі кольори, а також відтінки міді, жовтого або м'якої зелені. Ретельно відібрані за якістю, тканини привертають увагу цікавими текстурами.

Мінімалістський стиль (додаток А, рис. А.5) з органічними формами й багатою колірною палітрою, що об'єднує сталь, скло, пластик і дерево в гармонійне ціле. Блискучі деталі та абстрактне мистецтво з геометричними формами створюють розкішні, функціональні інтер'єри.

Бохо (додаток А, рис. А.6): стиль будинків для відпочинку. Бохо – це стиль, для якого характерні натуральні матеріали, вінтажні меблі, ремісничі вироби, рослини та квіти. У ньому поєднуються різні візерунки та текстури. Для нього характерна неформальна організація простору, що створює затишну атмосферу.

Модерн (додаток А, рис. А.7): 1930-1940-ті роки. Для модерну характерні мінімалізм, простота й функціональність. В інтер'єрах можна

побачити організовані, сучасні, іноді абстрактні форми. Для нього характерні ясність, відкритість й прозорість.

Класична еkleктика (додаток А, рис. А.8): 1950-1960-ті роки. Цей стиль поєднує в собі стилі, матеріали та епохи, створюючи унікальні інтер'єри зі сміливими кольорами та настінними прикрасами. Він черпає натхнення в різних культурах, вплітаючи в простір унікальні меблі та декоративні акценти.

Дизайнерські тканини :

Puente – втілення сучасного класицизму. Шенілове плетіння цієї рогожки створено з чотирьох видів пряжі, кожен з яких відрізняється за характером й за відтінком.

Nube – унікальна текстильна шкіра. Представляємо натхненню натуральною шкірою меблеву тканину Nube, переосмислену в сучасній палітрі. Це сміливе рішення знайде себе в будь-якому інтер'єрі, – чи то модерн, мід-сенчурі або еkleктизм. Матова обробка з ледь помітним блиском втілює в собі дизайн натуральної грубозернистої шкіри, але при цьому не завдає шкоди тваринам. Простий догляд забезпечує довговічність і красу.

Cremona – це м'який шеніл із шовковистим блиском. Завдяки яскраво вираженому об'ємному ефекту та вишуканій колірній палітрі він ідеально підходить і для традиційних, і для сучасних інтерпретацій стилю мід-сенчурі. Cremona органічно втілює сучасні тенденції, гармонійно поєднуючись з темними й теплими породами дерева, акцентами з латуні або натуральним каменем зі сміливим малюнком [7].

Також важливим умінням для дизайнера є вміння перетворювати інтер'єр, робити його цікавіше і глибше, додаючи в нього всього пару деталей, які будуть доречні в даному конкретному інтер'єрі. Але головне, що потрібно пам'ятати – все, що буде перераховано далі, не є універсальним варіантом на всі випадки життя, і буде доречним тільки для інтер'єрів, що підходять за стилем.

Нестандартні двері.

Зазвичай люди вибирають стандартні двері, які просто підходять за кольором та стилем, не особливо розмірковуючи над вибором. Але двері також можуть стати цікавим інтер'єрним акцентом. Наприклад, можна придбати двері, на всій довжині яких буде зображено якийсь малюнок. Або придбати двері акцентного кольору. Складні двері також можуть стати цікавим рішенням, тільки якщо не ставити їх у ванну кімнату. Також досить часто зустрічаються двері з цікавою фактурою. Загалом вибір великий, головне – вибрати цікавий варіант.

Етнічні мотиви.

Етнічні елементи у стриманому чи навіть мінімалістичному інтер'єрі – це дуже стильно та цікаво. Вони додадуть кімнаті жвавості, обжитості, та й виглядатимуть просто чудово, тому що мінімалістичний інтер'єр для таких речей є чудовим тлом. Хорошою ідеєю може бути ліпнина, або характерні килими. Також можна придбати відповідні подушки. Варіантів етнічних елементів маса – вам потрібно лише вибрати те, що вам до смаку. Але пам'ятайте, що основою має бути саме стриманий і мінімалістичний стиль, тільки він створює потрібну базу для цікавого акценту.

Незвичайна люстра.

Зараз на ринку з'являється безліч нестандартних та оригінальних люстр. Причому йдеться навіть не про дизайнерські вироби – там вони були завжди, тільки не кожен був готовий на них витратися. Але зараз масовий ринок заповнили люстри з плафонами, виготовленими з дерева; у вигляді геометричних фігур, виготовлених з металу; зі звисаючими проводами та вінтажними лампами. Але так само не менш популярною стала часткова заміна стандартного освітлення на світлодіодні стрічки та підсвічування. Звичайно, повністю все освітлення так не заміниш, але частково – цілком, до того ж це створює цікавий акцент. Особливо добре такий варіант виглядає у спальній кімнаті [8].

1.2.2. Особливості зонування хабів

Кожна функціональна зона припускає використання певних речей. Кухня – посуд, дитячий куточок – іграшки, кабінет – книги і документи і так далі. Важливо організувати невелику легко доступну систему зберігання в кожній локації. Тоді підтримувати порядок буде набагато простіший.

Багато дизайнерів рекомендують використати вертикальне зонування приміщення – різні подіуми зі вбудованими спальними місцями, багатоярусні модулі. Практика показує, що ці рішення працюють тільки в приміщеннях з високими стелями. Переважно результат виходить громіздким і нісенітним – будьте обережні у своїх ідеях.

Тепер декілька слів про декоративні прийоми. Найчастіше для візуального розмежування при зонуванні приміщень використовують:

- контрастні шпалери – колір, фактура;
- різні матеріали для підлоги;
- нефункціональне, фонове освітлення;
- м'які меблі і килими;
- легкі перегородки – світлопрозорі стелажі, рухливі ширми [9].

1.2.3. Аналіз колористичних та світлових рішень хабів

Кольорове рішення в інтер'єрі хабу є одним із засобів формування сприятливого середовища для перебування та взаємодії людей. Використання певної кольорової гами допомагає створити відповідний настрій простору, підкреслити його функціональне призначення та забезпечити візуальну цілісність інтер'єру.

Відтінок є похідним з основного кольору, наприклад, зелений відтінок розділяється на блідо-зелені та насичено-зелені напівтони. Для отримання

тону, основний колір необхідно змішати з білим або чорним, отримуючи більш м'який колір.

У контексті сучасного хабу, де поєднуються робота, спілкування, навчання та творчість, кольорове рішення має бути продуманим і багатоплановим. Важливо враховувати психологічний вплив теплих і холодних кольорів, адже вони по-різному діють на емоційний стан людини.

Теплі кольори (відтінки червоного, оранжевого, жовтого, теракотового, коралового) створюють відчуття затишку, енергії та близькості. Вони стимулюють спілкування, підвищують мотивацію та додають простору тепла. Такі кольори ідеально підходять для зон неформального відпочинку, кухні, лаунж-зон та місць для креативних мозкових штурмів.

Холодні кольори (відтінки синього, блакитного, м'ятного, сіро-блакитного, оливкового) навпаки – заспокоюють, сприяють концентрації, ясності мислення та відновленню сил. Вони знижують рівень стресу та допомагають підтримувати продуктивність під час тривалої роботи. Холодні тони рекомендуються для робочих зон, переговорних кімнат та просторів, де потрібна фокусована увага.

Основою колірної палітри хабу рекомендується обирати нейтральні та природні відтінки: теплі бежеві, світло-сірі, м'які кремові та кольори натурального дерева. Ці кольори створюють відчуття стабільності та спокою, виступаючи універсальним фоном. На цьому нейтральному тлі добре працюють як теплі, так і холодні акценти.

Для створення енергії та стимулювання креативності доцільно використовувати акцентні кольори в обмеженій кількості. М'ятний і оливковий (холодні зелені) допомагають знизити стрес, а теплі теракотовий, кораловий чи м'який жовтий – додають оптимізму та роблять атмосферу дружньою.

Окрім естетики, кольорове рішення має враховувати вплив на психоемоційний стан людини. Правильно збалансоване поєднання теплих і холодних кольорів здатне підвищувати продуктивність, зменшувати

втомлюваність та формувати відчуття приналежності до спільноти. При цьому важливо забезпечити достатню кількість природного світла, адже воно посилює або пом'якшує сприйняття кольорів.

Кожна людина суто індивідуально сприймає різні кольорові поєднання в дизайні приміщення. Тому, комбінація кольорів в інтер'єрі повинна ґрунтуватися на особистих уподобаннях. Але важливо пам'ятати, все добре в міру, а перенасиченість яскравими відтінками може швидко набриднути, що стане причиною передчасного ремонту [10].

Також дуже важливим аспектом в дизайні є освітлення.

Світло є важливим інструментом, здатним суттєво впливати на його характер та сприйняття. За допомогою освітлення можна не лише забезпечити необхідний рівень видимості, а й сформувати певну атмосферу, підкреслити особливості інтер'єру та виділити окремі функціональні зони. Від інтенсивності, напрямку та кольорової температури світла залежить комфорт перебування людини в приміщенні.

Освітлення у приміщенні може виконувати як функцію загального рівномірного заповнення простору світлом, так і слугувати засобом акцентування окремих елементів інтер'єру. Спрямовані світильники є прикладом позиційного освітлення, яке дозволяє виділяти конкретні об'єкти або зони. Підвісні, настінні або регульовані світильники можуть фокусувати світловий потік на декоративних елементах, робочих поверхнях чи функціональних ділянках простору, підкреслюючи їхню роль в інтер'єрі.

Додатково освітлення може бути інтегроване в архітектурні елементи приміщення, зокрема в стіни, дзеркальні поверхні або декоративні конструкції, що дозволяє формувати локальні світлові акценти. Вбудовані світильники у стелі або підлозі використовуються для створення спрямованих світлових потоків і візуального розділення простору. На відміну від загального розсіяного освітлення центральних світильників, такі рішення забезпечують більш гнучке керування світлом і дозволяють формувати виразну світлову структуру інтер'єру.

Як що кімната темна або не має природнього освітлення, необхідно залучити повний спектр світла. Коли природнє освітлення не доступне, візуально більше простору нададуть лампи по кутах, бра на стінах та лампи на стелі. Це відноситься до будь-якого приміщення – вдома чи в офісі. Дзеркала можуть створити додаткове освітлення. Але самим кращим за техногенне освітлення є природнє освітлення.

Також важливо обрати кольорову гаму інтер'єру. Темні та насичені кольори підійдуть до коридору або приміщення яке слабо освітлене. Вітальня повинна мати декілька варіантів штучного освітлення. Також добре підійде декоративні поверхні які практичні, зносостійкі та мають оригінальний та привабливий вигляд. Основним джерелом світла може бути велика люстра на декілька плафонів. Додатковим світлом треба оснащувати кімнату в залежності від розташування меблів.

Отже, вдале розташування освітлювальних приладів, кольору та фактури візуально розширить площу будь-якого приміщення. Тому будь-який проект дизайну інтер'єру повинен мати схеми розведення електромереж та розташування світильників [11].

Висновки

У ході дослідження в першому розділі було визначено, що хаби для внутрішньо переміщених осіб мають важливе значення для підтримки та адаптації людей у новому середовищі. Такі простори повинні бути комфортними, функціональними та гнучкими, щоб поєднувати різні види діяльності – роботу, спілкування, навчання та відпочинок. Важливу роль у формуванні атмосфери хабу відіграють інтер'єрні рішення, правильне зонування, а також колористичні та світлові прийоми, які впливають на емоційний стан людини та створюють відчуття комфорту і безпеки.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ АНАЛОГОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Розділ присвячений аналізу існуючих просторів хабів. Дослідження аналогів дозволяє визначити основні принципи організації простору, особливості планування, використання меблів, освітлення та кольорової гами. Аналіз таких об'єктів допомагає зрозуміти, які рішення є найбільш ефективними та комфортними для користувачів.

2.1. Світові приклади сучасних хабів

Blue Dot центр (додаток Б, рис. Б.1), де можна знайти допомогу. Blue Dot (“Блакитна точка”) – це центри підтримки, які об’єднують важливі послуги захисту, а також надійну багатомовну та багатоформатну інформацію для людей, які тікають від війни в Україні.

Blue Dot надає інформаційно-консультаційні послуги для іноземців у Словаччині, забезпечуючи підтримку та інтеграцію у новому оточенні. Послуги спрямовані на вирішення основних потреб та інших аспектів життя кожного клієнта.

Соціальної допомоги, працевлаштування, проживання, харчування, медичної та психологічної допомоги.

Більшість центрів обладнані спеціально для дітей і сімей, забезпечуючи простір для безпечного відпочинку. Усі послуги та підтримка, які надаються в центрах «Блакитна точка», є безоплатними [12].

Гуманітарний центр допомоги РТАК (додаток Б, рис. Б.2) – це найбільший центр допомоги та підтримки біженців з України, створений у виставковому та конференц-центрі Ptak Warsaw Expo. Площа центру становить 150 000 кв. м і може прийняти до 20 000 біженців. Центр працює завдяки допомозі та координації, що надаються урядом Польщі та Мазовським

воєводою.

У Центрі гуманітарної допомоги РТАК створено великий автобусний вокзал – «автовокзал Європи». Метою автобусного вокзалу Європи є забезпечення зв'язку з країнами всієї Європи, а також з іншими містами Польщі. Біженцям з України організовується безкоштовний транспорт до інших портів зв'язку, центрів допомоги та інших центрів розміщення. Основні напрямки організованого транспортування: Німеччина, Швеція, Іспанія, Швейцарія, Данія, Нідерланди, Португалія, ЕСТОНІЯ та Італія.

Наш центр базується на концепції гуманітарного центру, тобто центру екстреної допомоги. Автовокзал відіграватиме важливу роль у досягненні цієї мети та допомагатиме в організації переселення біженців. Ми дуже просимо всі неурядові організації та благодійні фонди долучитися до нас для організації місць проживання та підтримки людей, які були змушені покинути свої домівки.

На території гуманітарного центру «Птак» створено Медичне містечко. Це цілодобовий медичний заклад, який працює за допомогою медичних рятувальних бригад. Містечко складається з 10 медичних кабінетів, оснащених професійним медичним обладнанням. Серед них є кабінети реанімації, обсервації, гінекології, педіатрії, внутрішньої медицини та процедурні кабінети. Також доставлено три дефібрилятори та підготовлено пункт вакцинації проти Covid-19. Крім того, весь заклад охороняється двома каретами швидкої допомоги та двома автомобілями для пересування по території. Є також вертолітний майданчик для гелікоптера авіаційної допомоги. Крім того, щосуботи та щонеділі для тих, хто проживає в

Гуманітарному центрі, надається стоматологічна допомога – дентобус. Крім того, в кожному з корпусів постійно працюють медичні пункти. Медичну допомогу координує Мазовецьке воєводство та надають такі організації, як Luxmed, Медичний центр СМР, Перший реагуючий, Фонд підтримки порятунку РК (Fundacja Wsparcia Ratownictwa RK), Рятувальна команда, Мазовецька служба швидкої допомоги (Pogotowie Mazovia), CortenMedic, а

також медики Варшавського медичного університету та волонтери.

Департамент безпеки та кризового менеджменту (підрозділ Мазовецького воєводства) також організував медичний диспетчерський центр на території Центру гуманітарної допомоги. Крім того, надається психологічна підтримка волонтерами [13].

Hutir (додаток Б, рис. Б.3) – простір для переселенців з України, що втратили свою домівку.

Під час війни українці, що вижили та залишилися в безпеці вигадують масу можливостей, щоб допомогти своїм співвітчизникам, котрим пощастило менше. Так хлопці з кайтерської школи Spot Guide, котрі організовували спортивно-музичний фестиваль WAVE на рожевому озері в Генічеську, збирають кошти на створення HUTIR для людей, що залишилися без житла.

Зараз ця команда хлопців та дівчат, за підтримки свого потужного ком'юніті, вирішила допомогти тим, хто втратив своє житло, свій будинок внаслідок повномасштабного вторгнення росії в Україну. WAVE будує HUTIR – житлова ініціатива з символічною назвою, адже хутір – це історично було село для переселенців. HUTIR з його білими домівками буде сучасним та комфортним місцем на природі, але з новітніми технологіями. Організатори планують там створення паркінгу, коворкінгу, дитячого садочку, спільну пральню, кухню, спорт-майданчики та навіть кав'ярню. Хлопці з WAVE поставили собі за мету створити ком'юніті, яке буде безкоштовним для переселенців з Маріуполя, Харкова, Донецька та інших міст, які були зруйновані російськими ракетами.

Пізніше, коли закінчиться війна, HUTIR перетвориться на рекреаційний табір. Що важливо: конструкції, які пропонують вейвери дешевші (1 дім – 7500 євро), міцніші (10 років експлуатації та цілорічне комфортне помешкання) та швидші з монтажу (45 днів з моменту фінансування) за інші подібні проекти. А виглядають як казка, що буде існувати в безпечній зоні на Заході країни. Безкорисний, волонтерський, некомерційний проект дуже ініціативних людей, які розділяють всі, хто танцював на рожевому озері [14].

2.2. Приклади хабів в Україні

Хаб «Простір єдності» (додаток Б, рис. Б.4) – Молочанської громади Запорізької області об'єднує вимушених переселенців.

В Молочанській громаді Запорізької області активно працює хаб «Простір єдності». Його створили два місяці тому за грантові кошти від Міжнародної організації з міграції (МОМ). За короткий час хаб перетворився на місце зустрічі для жителів громади, які виїхали з окупації і нині проживають у Запоріжжі.

Кожного четверга в хабі відбуваються активності для людей різних вікових категорій. Пенсіонери збираються для дружнього спілкування за чашкою запашного чаю. В'язання носків для поранених воїнів, виготовлення імбирних пряників чи новорічних віночків – кожного разу нова тема для зустрічі. А ще люди похилого віку стали учасниками навчання з цифрової грамотності.

Відбулися в хабі і зустрічі для молоді та місцевих підприємців. А на захід «Кава з головою» змогли прийти всі зацікавлені жителі громади, щоб поспілкуватися з головою Молочанської територіальної громади та побачитися із земляками.

В хабі є спеціально обладнаний простір для дітей. Конструктори «Лего», магнітні пазли та інше обладнання не дають дітям нудьгувати [15].

Інтеграційний хаб «Платформа спільних дій» (додаток Б, рис. Б.5) у місті Мукачево на Закарпатті.

Покликаний сприяти активнішому залученню внутрішньо переміщених осіб до процесів прийняття рішень у приймаючій громаді. Авторська ідея зі створення хаба належить ГО «Маріупольська спілка молоді», що стало можливим завдяки підтримці Європейського Союзу, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в Україні та УВКБ ООН, Агентства ООН у справах біженців. Інтеграційний хаб працюватиме на базі Центру громадськості та національних культур. ПРООН виділила 90 000 доларів США

на проведення капітальних ремонтних робіт та 15 000 доларів США – на підготовку персоналу хабу. Водночас УВКБ ООН надали 30 000 доларів США на закупівлю меблів та технічного обладнання.

У Закарпатській області нині зареєстровано 147 000 внутрішньо переміщених осіб (ВПО), серед яких 39 000 – у Мукачеві, а кількість ВПО «на душу населення» є однією з найвищих в Україні. У відповідь на руйнівні наслідки повномасштабного вторгнення РФ в Україну «Маріупольська спілка молоді», перемістивши свою громадську діяльність до Закарпаття, створила культурний хаб – багатофункціональний простір для жителів громади. На базі хаба в партнерстві з ГО «НЄЕКА» проходять професійні тренінги та навчальні семінари для молоді. Хаб також стане зручним майданчиком для створення спільних ініціатив серед представників місцевої та переміщеної громад, приватного сектору та місцевої влади. Таким чином хаб сприятиме просуванню соціальної згуртованості та прискорюватиме зростання та сталий розвиток Мукачева та прилеглих громад.

Представниця УВКБ ООН в Україні Кароліна Ліндхольм Біллінг сказала, що метою діяльності хаба є створення комфортного простору, де місцеві з Мукачева та люди, які покинули свої домівки та знайшли безпечніший прихисток у цій громаді, можуть краще пізнати одне одного, опанувати нові навички та сприяти добробуту громади, де вони нині мешкають [16].

«Вільні разом» (додаток Б, рис. Б.6) – це гуманітарні хаби, де жителі Херсонської області, які виїхали з прифронтових або тимчасово окупованих громад, можуть отримати продуктові та гігієнічні набори, юридичні та психологічні консультації, медичні послуги.

Перший гуманітарний хаб «Вільні разом» розпочав роботу у лютому 2024 року в Кривому Розі, розповів заступник начальника Херсонської обласної державної адміністрації Ярослав Шанько.

«В нас був задум створити осередки в інших регіонах, де люди з Херсонщини можуть зустрічатися, отримувати допомогу. І з першого дня

відкриття ми там (в Кривому Розі) надавали комплексну допомогу, гуманітарну підтримку, продуктовими та гігієнічними наборами, юридичну та психологічну допомогу. Нині центри підтримки Херсонщини «Вільні разом» відкриті в дев'яти містах. Це Кривий Ріг, Миколаїв, Київ, Дніпро, Кропивницький, Івано-Франківськ, Одеса, Хмельницький та Вінниця

У столичному хабі «Вільні разом» консультують психологи. Медичним партнером стала українсько-ізраїльська місія медичних волонтерів «Фріда».

«Це такі пересувні кабінети. Медичні працівники приїжджають сюди та надають послуги нашим переселенцям. Близько 60-70 людей, вони можуть обслуговувати за один день. При цьому самі переселенці отримують до 600 медичних послуг за один день. Тобто, люди йдуть по колу, звертаються до лікарів конкретного профілю, одержують призначення медиків, і отримують таку допомогу», – пояснює Інна Каркіна [17].

2.3. Етапи проєктування інтер'єрів хабів

Проєктування інтер'єрів хабів відбувається у кілька послідовних етапів, що дає змогу досягти функціональності простору, забезпечити комфорт і врахувати потреби його користувачів.

Етап 1 – технічне завдання

На першому етапі роботи основним завданням є чітке визначення власних вимог до майбутнього інтер'єру та формування загального бачення проєкту. Для цього складається детальне завдання на проєктування, де фіксуються функціональні, естетичні та просторові рішення, а також виконується підбір референсів — зображень інтер'єрів і ключових елементів, що відповідають обраному стилю та концепції.

Етап 2 – концепція проєкту

На другому етапі відбувається формування концепції майбутнього інтер'єру, яка є основою всього проєктного рішення. На базі зібраних

референсів, аналізу простору та попередніх вимог визначається загальний стильовий напрям, характер просторової організації та основна ідея дизайну.

Особлива увага приділяється розробці колористичного та світлового рішення, оскільки саме вони формують атмосферу інтер'єру та впливають на його емоційне сприйняття. Також на цьому етапі визначаються ключові акценти та візуальні прийоми, які будуть використані в просторі. У результаті створюється цілісна концепція, що задає напрям подальшої деталізації проєкту.

Етап 3 – 3D візуалізація

Створення над 3D-візуалізацією інтер'єру, яка дає змогу візуально оцінити прийняті концептуальні рішення. На основі раніше сформованої ідеї моделюється простір із врахуванням планувальної структури, меблювання, оздоблювальних матеріалів, кольорового та світлового рішень. Така візуалізація дозволяє максимально наблизити проєкт до реального вигляду, перевірити пропорції, взаємне розташування елементів та загальну гармонійність композиції. За необхідності на цьому етапі вносяться уточнення та коригування, що сприяє вдосконаленню фінального варіанту інтер'єру.

Етап 4 – видача проєкту та авторський супровід (при потребі)

Це останній етап проектування, видача готового проєктного альбому. При видачі проєкту обговорюється потреба авторського супроводу процесу реалізації [18].

Висновки

У результаті аналізу існуючих просторових рішень хабів встановлено, що сучасні гуманітарні та соціальні центри для ВПО базуються на принципах багатофункціональності, гнучкого планування та швидкої адаптації до потреб користувачів. Світові приклади, такі як Blue Dot та РТАК, демонструють важливість поєднання інформаційної, медичної, психологічної та соціальної

допомоги в одному просторі, а також ефективну організацію потоків людей і транспортної логістики.

Українські хаби, зокрема інтеграційні та гуманітарні центри підтримки, підкреслюють значення соціальної взаємодії, інтеграції переселенців у громаду та розвитку локальних ініціатив. Вони орієнтовані не лише на надання допомоги, а й на створення середовища для спілкування, навчання та психологічної підтримки.

Таким чином, дослідження аналогів і процесу проєктування підтверджує, що ефективний хаб для ВПО має поєднувати гуманітарну функцію з соціальною інтеграцією, бути гнучким, доступним і орієнтованим на психологічний комфорт людини.

РОЗДІЛ 3

ПРОЄКТНА ПРОПОЗИЦІЯ

Проектна пропозиція присвячена розробці інтер'єру гуманітарного хабу для внутрішньо переміщених осіб, що функціонує як центр екстреної допомоги та тимчасової підтримки людей, які постраждали внаслідок воєнних дій. Основною ідеєю є створення безпечного, комфортного та функціонального простору, який забезпечує базові потреби користувачів, зокрема інформаційну, соціальну, психологічну та гуманітарну підтримку.

3.1. Концепція дизайн-проєкту

Актуальність проєктної пропозиції зумовлена зростанням кількості внутрішньо переміщених осіб та необхідністю створення спеціалізованих просторів, які забезпечують комплексну підтримку в умовах кризових ситуацій. Гуманітарні хаби сьогодні виконують важливу соціальну функцію, поєднуючи в собі центр допомоги, комунікаційний простір та місце тимчасового перебування.

Метою даного проєкту є розробка інтер'єру хабу, який забезпечує ефективну організацію простору, зручну навігацію та комфортні умови для перебування людей. Особливий акцент зроблено на функціональному зонуванні, безпеці та психологічному комфорті користувачів.

Головна ідея мого проєкту – створити простір, де людина, яка втратила відчуття стабільності, зможе не просто перечекати складні часи, а віднайти ресурс для відновлення. Це не про «гуртожиток» чи «тимчасове місце», а про хаб, де інтер'єр працює на психологічний комфорт. Мені важливо, щоб кожен, хто сюди заходить, відчував себе захищеним, тому я уникаю холодних, офіційних рішень на користь затишку та зрозумілої логіки простору. В основі проєкту лежить чітке зонування, де кожен простір має своє конкретне призначення.

Концепція проекту полягає розділити потоки мешканців так, щоб громадські зони – наприклад, коворкінг чи кухня – не заважали приватним, де людина потребує спокою та усамітнення. Для мене важливо, щоб кожен мешканець розумів логіку будівлі: де робочий простір, де побутові зручності, а де зона відпочинку. Така впорядкованість допомагає повернути контроль над повсякденним життям, яке під час кризи стає хаотичним.

Було обрано спокійний мінімалізм, розбавлений природними текстурами. Кольорова гама будується на теплих, «земних» відтінках (додаток В, рис. В.1), які візуально розширюють простір і не подразнюють зір. Вибір матеріалів теж не випадковий: вони мають бути максимально довговічними та простими у догляді, але водночас приємними на дотик, щоб створювати атмосферу дому, а не лікарні чи офісу.

Ще один принциповий момент – це безбар'єрність та зрозуміла навігація. У стані стресу людина може легко розгубитися, тому я продумала простір так, щоб усі шляхи руху були інтуїтивно зрозумілими. Замість складних написів я планую використовувати прості піктограми та кольорове зонування. Це створює відчуття передбачуваності, а отже – додає впевненості та безпеки кожному мешканцю хабу.

3.2. Розробка функціонального зонування простору хабу

Щоб зробити хаб максимально зручним і зрозумілим для мешканців, я поділила його на окремі функціональні зони. Кожна з них відповідає за конкретний аспект життя людини, допомагаючи поступово повертатися до звичного ритму.

Першим етапом знайомства з хабом є експлікація приміщень (додаток В, рис. В.2):

1. Вхідна частин/Рецепція 7,20м².
2. Коворкінг 45,11 м².
3. Кімната відпочинку 49,93м².

4. Пральня 5,74 м².
5. Кухня 16,92 м².
6. Дитяча кімната 27,64 м².
7. Санвузел 5,50 м².
8. Спальня 1, 19,14м² .
9. Спальня 2, 19,92 м².

Експлікація дає змогу ознайомитися з його функціональною структурою та розподілом простору. В ній відображається , перелік приміщень, їхнє призначення та площі, що дозволяє оцінити організацію середовища між окремими зонами хабу.

Рецепція та вхідна зона. Це «точка орієнтиру», яка допомагає людині розібратися в просторі, отримати інформацію та спокійно «переключитися» на безпечний лад. Важливо, щоб саме тут знімався перший стрес, а не виникало зайве відчуття розгубленості.

Далі простір розділений на активні та приватні сектори. Коворкінг-зона створена для справ: роботи, навчання, користування технікою чи оформлення документів. Це місце, де можна зосередитися на справах у спокійній атмосфері.

Поруч розташована зона відпочинку – простір для емоційного розвантаження, де можна просто «видихнути», поговорити або побути наодинці, щоб зняти внутрішнє напруження.

Побутові потреби закриваються зонами кухні та пральні. Це про базовий рівень комфорту, який дозволяє підтримувати нормальний життєвий уклад і хоча б трохи наблизитися до звичного домашнього побуту.

Окремо виділила дитячу кімнату: це безпечний острівець для ігор, поки батьки займаються власними справами, що значно полегшує життя сім'ям у таких умовах. Завершують структуру санітарні вузли, що забезпечують необхідний рівень гігієни, та спальні кімнати.

Спальні – це приватний простір, де людина може відпочити, виспатися і відчувати ту необхідну стабільність, якої так часто бракує у тимчасових умовах.

Загалом, така логіка зонування допомагає людям не лише задовольнити базові потреби, а й почуватися впевненіше, маючи чітко визначене місце для кожної дії – від роботи до відпочинку.

Взаємозв'язок та рух у просторі

Окрім чіткого зонування, для мене було важливо, щоб усі частини хабу були логічно пов'язані між собою. В цьому хабі проєктування створене, щоб шляхи руху були такі, щоб людина інтуїтивно розуміла, як перейти з активної зони коворкінгу до тихої спальної зони, не порушуючи спокій інших мешканців. Важливо, щоб ці «переходи» не створювали відчуття хаосу чи скупчення людей – простір має бути відкритим, але водночас впорядкованим, де кожен знаходить свій маршрут і своє місце.

Психологія приватності

В просторі хабу людям може бути складно постійно перебувати серед інших, тому окрему увагу приділила тому, як людина відчуває свій особистий простір. Навіть у місцях, де збирається багато людей, я проєктувала меблі та зони так, щоб створити відчуття певного «особистого куточка». Це досягається не глухими стінами, а розумним зонуванням, яке дозволяє відгородитися від загального шуму, якщо виникне така потреба.

Важливо, щоб кожен мешканець міг сам регулювати рівень своєї відкритості: захотів поспілкуватися – вийшов у відкриту зону, втомився – відійшов у свій, нехай і невеликий, але спокійний простір. Такий підхід дає людям можливість відчути, що вони мають хоча б крихту контролю над власним комфортом, що в умовах спільного проживання є принципово важливим для збереження спокою та внутрішнього ресурсу.

3.3. Стилiстичне рiшення дизайну проєкта

Для хабу була обрана стилістика, яку можна назвати «спокійним мінімалізмом з акцентом на природність». Це не про стерильний інтер'єр, де страшно до всього торкнутися, а про простір, який не перевантажує людину

зайвими деталями. Мені важливо, щоб інтер'єр був максимально зрозумілим: коли заходиш у приміщення, ти відразу бачиш логіку його оформлення і відчуваєш певну впорядкованість. Це сильно допомагає зменшити внутрішню тривогу, бо в оточенні, де немає «візуального шуму», набагато легше зосередитися на власних думках.

Колірна палітра базується на теплих, природних відтінках. Свідомо відмовившись від яскравих або дуже агресивних кольорів. Замість них – приглушені пісочні, світло-деревні, м'які сірі та трав'яні тони. Вони діють заспокійливо і створюють відчуття стабільності. Мій вибір матеріалів також підпорядкований цій ідеї: я обираю текстури, які приємні на дотик, – дерево, якісний текстиль, матові поверхні. Це додає «домашнього» затишку, якого так часто не вистачає в тимчасових умовах, і робить простір людянішим.

Стилістично хаб має виглядати цілісно, де кожна деталь – від вибору меблів до кольору стін – працює на те, щоб людина почувалася тут не просто відвідувачем, а тим, про кого подбали.

Щоб простір не здавався порожнім чи нудним, я додала кілька акцентів. Це не про якийсь складний декор, а про прості речі, які створюють настрій. Наприклад, одна зі стін у кімнаті може бути пофарбована в приємний спокійний колір або мати цікаву фактуру – це створює фокус, на який приємно подивитися.

Замість купи непотрібних прикрас я обираю «декор з користю». Це, наприклад, великі вазони з рослинами, які роблять хаб живим, або прості стильні лампи, що дають м'яке світло. Навіть навігаційні таблички та піктограми на стінах я роблю частиною дизайну – вони мають бути простими, зрозумілими й водночас виглядати охайно. Кожна така деталь – це турбота про людей, щоб вони відчували: цей простір створений для них, з повагою і теплом.

Висновки

Працюючи над цим проєктом, я ставила за мету створити простір, який був би не просто дахом над головою для людей, що опинилися в складних життєвих обставинах, а справжньою підтримкою.

В основі мого підходу лежить ідея впорядкованості та людяності. Продумане зонування допомагає людям знову відчувати контроль над власним життям: коли є окремі місця для роботи, відпочинку, побутових справ та сну, зникає хаос і з'являється відчуття стабільності. Я зробила все, щоб інтер'єр був максимально простим, «тихим» і зрозумілим, без зайвих деталей, які могли б тиснути чи втомлювати.

Найголовнішим результатом для мене є те, що простір хабу став логічним, доступним і комфортним для кожного. Це не «тимчасове приміщення», а місце, де архітектура та дизайн працюють як інструмент психологічного відновлення. Мені важливо було показати, що навіть у складних умовах можна створити середовище, яке поважає гідність людини, дає їй змогу «видихнути» і знайти сили рухатися далі.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ

Система штучного освітлення в спальні кімнаті є важливою складовою дизайну інтер'єру, оскільки саме світло значною мірою впливає на комфорт, емоційний стан та якість відпочинку людини. Спальня є простором для релаксації, тому освітлення в ній повинно бути максимально м'яким, функціональним і гнучким у використанні.

4.1.Формування системи штучного освітлення спальної кімнати

Для більшості людей спальня – це єдина зона відпочинку у будинку, й до того ж найменш відвідуване протягом доби приміщення. Тут людина переважно проводить по 7-9 годин, починаючи з вечора. Першу годину багато хто готується до сну, читає книги або гортає новини у телефоні, а потім відходить до сну. Організація правильного освітлення у спальні відіграє важливу роль у створенні комфортної та затишної атмосфери, яка сприяє відпочинку та розслабленню. У цій статті ми розглянемо усі аспекти, пов'язані з вибором, розміщенням та керуванням світлодіодним освітленням у спальні.

Побудова світлової картини у спальні.

Підготовчий етап

Перш ніж приступати до встановлення світлодіодних світильників, важливо визначитися з основними цілями та вимогами. Подумайте про такі питання:

- які функції виконуватиме освітлення у спальні (основне світло, акцентне світло, нічне підсвічування тощо);
- якими є ваші побажання щодо стилю та дизайну освітлення;
- яку атмосферу ви хочете створити (розслаблюючу, романтичну, просто

затишну тощо);

- чи є якісь особливості геометрії приміщення (вбудовані ніші, великі дзеркала, картини чи постери, які ви хотіли б підсвітити).

Типи освітлення

Пропрацювавши питання з першого пункту, можна братися за їх розбір та деталізацію. Але не усім споживачів досить очевидна фактична і термінологічна різниця у типах освітлення. Як відомо зі сказаного раніше, у спальні може бути декілька видів світла, кожен з яких виконує свою функцію.

Основне освітлення забезпечує рівномірний розподіл світла по всій кімнаті та використовується для виконання повсякденних завдань, таких як прибирання та одягання. У якості джерела основного освітлення у спальні часто використовують стельові світильники.

Акцентне освітлення (додаток Д, рис. Д.2) виділяє конкретні елементи у інтер'єрі: це можуть бути картини, нагороди та статуетки на полицях, дипломи у рамочках на стіні або просто декоративні елементи. Для таких завдань підійдуть світильники спрямованого світла та трекові моделі.

Нічне або чергове підсвічування встановлюється не вище рівня щиколоток або під ліжком, допомагаючи створити затишну атмосферу та забезпечити достатнє освітлення для нічних переміщень без занепокоєння про різкий перехід від повної темряви. Існування такого джерела світла допомагає спросонку не натикатися на меблі та не будити домочадців, якщо посеред ночі вас почала мучити спрага або виникло бажання відвідати вбиральню.

Вибір ламп та світильників.

Завдяки ефективності, довговічності та можливості регулювання яскравості найбільш популярним рішенням є світлодіодні лампи. При їх виборі врахуйте такі аспекти.

Колірна температура. Напівпровідникова техніка здатна забезпечити різну температуру світіння від теплого жовтого світла (близько 2700K) до холодного білого (близько 6000K). Для спальні рекомендують обирати моделі з температурою близько 3000K, оскільки вони створюють найбільш затишну

атмосферу.

Яскравість. Визначте, якої яскравості вимагає кожен вид освітлення у вашій спальні. Наприклад, основне світло традиційно яскравіше, ніж акцентне або, тим більше, нічне. Однак іноді настільні лампи, які стоять на тумбах, за рівнем формованої освітленості здатні превалювати над стельовими джерелами.

Естетика та дизайн.

Світлодіодне освітлення (додаток Д, рис. Д.1) може бути важливим елементом спальні. Обираючи світильники, зверніть увагу на їхній дизайн та поєднання з іншими елементами інтер'єру. Подумайте про те, як вони виглядатимуть у контексті вашої спальні і як доповнять її загальний стиль. Не нехтуйте візуальною складовою, адже дуже важливо, щоб у даному приміщенні у вас завжди був заспокійливий настрій. Професійні світлодизайнери не рекомендують йти на компроміси із самим собою при виборі концепції зовнішнього вигляду спальні. Інакше може вийти так, що невелика миттєва економія виллється в образ, що постійно дратує.

Економія енергії та екологічність.

Світлодіодні лампи є більш екологічно дружнім вибором у порівнянні з традиційними лампочками розжарювання, оскільки споживають менше енергії та мають тривалий термін служби. Усе це дозволяє заощаджувати на рахунках за електроенергію.

Безпека.

Обов'язково врахуйте правила безпеки під час встановлення світлодіодного освітлення. Переконайтеся, що усі з'єднання, кабелі та дроти достатньо захищені й не створюють небезпеки виникнення пожежі або ураження електричним струмом.

Правильно організоване освітлення у спальні може значно підвищити рівень побутового комфорту. При виборі світильників, типу ламп та загального дизайну освітлення слід враховувати як практичні, так і естетичні аспекти [19].

4.2. Розрахунок комбінованого штучного освітлення

Для спальної кімнати приймається комбінована система освітлення, яка включає загальне розсіяне освітлення та локальні світильники біля зони ліжка. Такий підхід дозволяє створити гнучкий світловий сценарій: яскраве світло для побутових потреб та приглушене – для відпочинку.

Площа приміщення:

$$S = 16 \text{ м}^2$$

Висота приміщення

$$H = 2,8 \text{ м}$$

1. Загальне освітлення.
2. Нормована освітленість для загального освітлення спальні:

$$E_1 = 100 \text{ лк}$$

Коефіцієнти:

$$K = 1,0$$

$$z = 1,1$$

$$\eta = 0,6$$

Кількість стельових світильників:

$$N_1 = 3$$

Світловий потік:

$$\Phi_1 = (E_1 \times S \times K \times z) / (N_1 \times \eta)$$

$$\Phi_1 = (100 \times 16 \times 1 \times 1,1) / (3 \times 0,6)$$

$$\Phi_1 = 1760 / 1,8 = 978 \text{ лм}$$

Отже, для загального освітлення достатньо світильників із потоком 900–1000 лм.

2. Локальне освітлення (біля ліжка)

Для індивідуального освітлення (бра або настільні лампи)

$$E_2 = 200 \text{ лк (локально)}$$

Приймається 2 світильники (по обидва боки ліжка):

$$N_2 = 2$$

$$\eta = 0,65$$

$$\Phi_2 = (E_2 \times 4 \text{ м}^2 \times 1 \times 1,1) / (2 \times 0,65)$$

$$\Phi_2 = 880 / 1,3 = 677 \text{ лм}$$

Отже, локальні світильники: 600–700 лм кожен.

3. Світлотехнічні параметри.
4. Тип джерела: LED
5. Колірна температура: 2700–3000 К (тепле світло)
6. Загальне світло: розсіяне
7. Локальне: спрямоване, м'яке

4. Розміщення світильників.

Ефективна висота:

$$h = H - h_p - h_c$$

$$h = 2,8 - 0,4 - 0,15 = 2,25 \text{ м}$$

Відстань між стельовими світильниками:

$$L = 1,5 \times h = 3,4 \text{ м}$$

Стельові світильники розміщуються рівномірно, локальні — симетрично біля узголів'я ліжка.

5. Потужність систем.

Загальне освітлення:

$$P_1 = 12 \text{ Вт} \times 3 = 36 \text{ Вт}$$

Локальне освітлення:

$$P_2 = 8 \text{ Вт} \times 2 = 16 \text{ Вт}$$

Загальна потужність:

$$P_y = 52 \text{ Вт}$$

Таким чином, комбінована система освітлення забезпечує комфортний рівень яскравості, гнучкість використання та відповідає вимогам ДБН В.2.5-28:2018 [20].

Висновки

У даному розділі було розглянуто особливості формування системи штучного освітлення спальної кімнати та проведено відповідні світлотехнічні розрахунки. Під час проектування основна увага приділялась створенню комфортної та затишної атмосфери, сприятливої для відпочинку. Для приміщення було обрано комбіновану систему освітлення із використанням сучасних LED-світильників теплої кольорової температури. У результаті проведених розрахунків визначено необхідний рівень освітленості, кількість світильників, їх потужність та оптимальні параметри розміщення, що забезпечують рівномірне та комфортне освітлення приміщення .

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У межах виконання дипломного проєкту було здійснено аналіз світового та українського досвіду формування хабів для внутрішньо переміщених осіб. Дослідження існуючих прикладів дозволило виявити основні принципи організації таких просторів: гнучкість планувальної структури, багатофункціональність зон, відкритість до комунікації та створення умов для соціальної адаптації користувачів. Особливу увагу було приділено українським хабам, які функціонують в умовах воєнного стану та спрямовані на підтримку, інтеграцію та психологічну допомогу ВПО, а також міжнародним аналогам, де акцент зроблено на інклюзивність, комфорт і довготривале перебування людей.

Отримані результати дослідження стали основою для формування власної концепції дизайн-проєкту, в якій поєднано функціональність, естетичну привабливість і соціальну значущість простору. Розроблений хаб розглядається не лише як робоче або сервісне середовище, а як багатофункціональний осередок підтримки, адаптації та взаємодії людей, які вимушено змінили місце проживання.

Важливим аспектом проєктування стало врахування психологічного комфорту користувачів, що досягається через використання спокійної кольорової гами, природних матеріалів, достатнього рівня природного та штучного освітлення, а також ергономічної організації простору.

Отже, проведене дослідження та розроблена концепція підтверджують важливість створення сучасних хабів для внутрішньо переміщених осіб як ефективного інструменту соціальної адаптації та підтримки. Проєктований простір поєднує функції комунікації, роботи, відпочинку та психологічного відновлення, що забезпечує комплексний підхід до потреб користувачів. Використані принципи гнучкого планування, ергономіки та комфортного

середовища дозволяють сформувати інклюзивний простір, який сприяє інтеграції людей у нові соціальні умови та підвищує якість їхнього життя.

ДОДАТКИ

Додаток А

Аналіз об'єкту проектування

Рис.А.1. Фізичний хаб для ВПО

Рис.А.2. Сучасний інтер'єр

Рис.А.3. Модульні меблі

Рис.А.4. Стиль мід-сенчурі модерн

Рис.А.5. Мінімалістський стиль

Рис.А.5. Бохо стиль

Додаток Б

Аналіз аналогового середовища

Рис.Б.1. Blue Dot центр

Рис.Б.2. Гуманітарний центр допомоги РТАК

Рис.Б.3. Nutir хаб для ВПО

Рис.Б.4. Хаб «Простір єдності»

Рис.Б.5. Інтеграційний хаб «Платформа спільних дій»

Рис.Б.6. Хаб "Вільні разом"

Додаток В
Проектна пропозиція

Рис.В.1. Кольорова гама теплих, «земних» відтінків

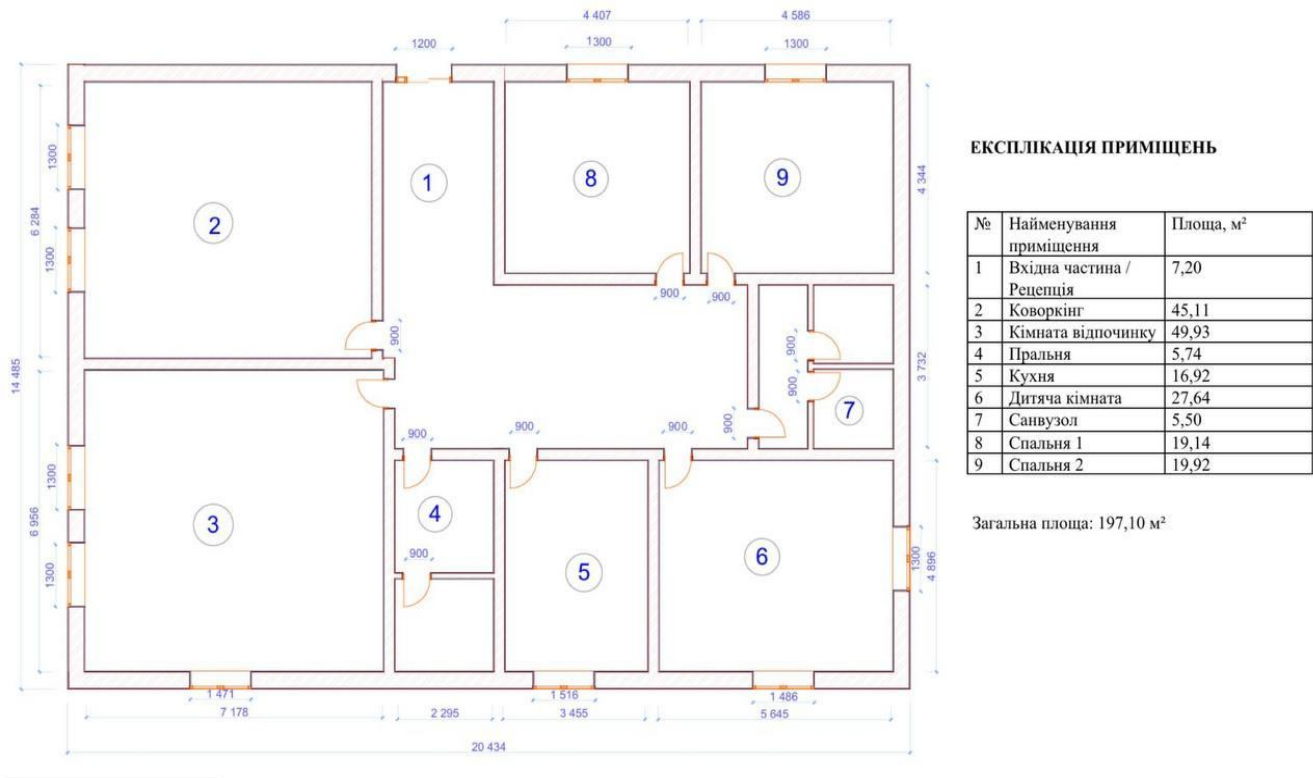

Рис.В.2. Експлікація приміщень

Додаток Д

Охорона праці

Рис.Д.1. Світлодіодне освітлення

Рис.Д.2. Акцентне освітлення

СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Павлюк Т., Середницька Л. Соціальна підтримка та соціальні послуги внутрішньо переміщеним особам в умовах війни. Економіка та суспільство. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2370>
2. Створення фізичних просторів (хабів) URL: <https://dolmativskagromada.gov.ua/news/1717049294/>
3. Види допомоги які можуть отримати ВПО URL: <https://www.0642.ua/news/3647477/gumanitarni-habi-dla-vpo-so-voni-mozut-zapronuvati-ta-aka-dopomoga-dijsno-potribna-pereselencam-foto>
4. Зонування простору URL: <https://kupistul.ua/ua/blog/zonirovanie-pomeshcheniya-glavnye-plyusy-i-vozmozhnye-minusy?srsId=AfmBOorfDgtliHxh2v6JEnDqyQl7qFeFn3dxEctffl70ciCVsDbUQFIT>
5. Ергономіка робочого місця URL: <https://pd.dsp.gov.ua/news/erhonomika-robochoho-mistsia-iak-stvoryty-komfortni-umovy-dlia-roboty/>
6. Модульні меблі URL: <https://u-ma.com.ua/modulnist-yak-osnova-suchasnyh-vitalen/>
7. Різновиди стилів та дизайнерських тканин URL: <https://dekora.group/trendy-v-dyzajni-2025-roku/?srsId=AfmBOooqTQMs5k6NBNwo1CjIdafaOaNgWxtHnMT6cLqG0h6h8Dgvo2OC>
8. Рішення в дизайні, що змінюють інтер'єр URL: <https://smartspace.com.ua/clauses/resheniya-v-dizayne-menyayuschie-interer.html>
9. Хитрощі по зонуванню приміщення URL: <https://xata.kh.ua/ua/blog/zonirovanie-v-dizayne-interera.html>
10. Гармонійне поєднання кольорів в інтер'єрі URL: https://spalerna.com.ua/blog-ua/poednanya-kolyoriv?srsId=AfmBOooYv3JeMpwTzg_DgnofjxgdKHpeJBkAThg2Jmxqg1WRMAXlPl9c

11. Освітлення в інтер'єрі URL: <https://craftart.com.ua/osvitlennya-v-interiori/>
12. Blue Dot центр URL: <https://novyny.sme.sk/faq/c/blue-dot-tsentr-dopomohy>
13. Гуманітарний центр допомоги ПТАК URL: <https://humanitarianexpo.com/en/>
14. Hutir – простір для переселенців з України URL: <https://marieclaire.ua/life/hutir-prostir-dlya-pereselentsiv-z-ukrayini-shho-vtratili-svoyu-domivku/>
15. Хаб «Простір єдності» URL: <https://www.congress.gov.ua/khab-prostir-iednosti-molochanskoi-hromady-zaporizkoi-oblasti-ob-iednuie-vymushenykh-pereselentsiv/>
16. Інтеграційний хаб «Платформа спільних дій» URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/u-mukachevi-zapratsyuvav-intehratsiynyy-khab-dlya-pereselentsiv>
17. Хаб "Вільні разом" URL: <https://suspilne.media/kherson/980391-vilni-razom-ak-pracuut-centri-dopomogi-vimusenim-pereselencam-z-hersonsini/>
18. Основні етапи роботи над проектом URL: <https://www.mazitova-design.com/%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B8-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8>
19. Освітлення у спальні URL: <https://5watt.ua/uk/blog/statti/yak-stvoriti-zatishne-osvitlennya-u-spalni?srsleid=AfmBOopYdy08Bsquo6vxshWwUhmRndphgPCVlDaIPgitVoXGimpG0Ld>
20. ДБН В.2.5-28:2018 URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3879665444646291006